

A woman with short, wavy brown hair and blue eyes is smiling. She is wearing a dark green, long-sleeved jumpsuit with a matching belt and a gold buckle. She is also wearing a necklace with a small pendant and pearl earrings. The background is a solid light beige color.

Balogh Robert

Színésznek
lenni
a lételem
egyik értelme

Kováts Adél ideje feszesen be van osztva. Bő egy éve ugyanis a közkedvelt színésznő sikerrel pályázott a budapesti Radnóti Miklós Színház igazgatói posztjára.

*Az új megbízatás nagy felelősséggel és több munkával jár,
ezért gondosabb szervezést és jobb időbeosztást is igényel.
Szerencsére A párnaember májusi vendéjátékára elkísérte társulatát
a Pécsi Nemzeti Színházba, így az előadás előtt
volt alkalmunk beszélgetni Kováts Adéllal.*

1. Magától értetődő számodra, hogy igazgatóként elkíséred a társulatot a vidéki vendéjátékokra?

Sajnos nem minden vendéjátékon tudok ott lenni. Persze azt tudni kell, hogy nagyon szeretem Pécsét, így minden alkalmat megragadok, hogy ide utazhassak. Jőmagam soproni vagyok, s ahol hasonló a környezet, a dímbes-dombos táj és városok, az alaphoz kedves nekem. Számomra a Mecsek és a város így együtt adja ezt az érzést, amit megfigyereznek a vendégcsereplések, s kifejezetten a POSZT-os megjelenések. És szerencsére van némi baráti kötődés is. A párnaember egyik főszerepét Köles Ferenc játssza.

2. Igaz a pletyka, hogy majdnem elcsábítottad a Radnóti? Nem pletyka, és nem is titok. Ferit a korosztálya egyik legjobb színésznének tartom, fantasztikus ember, kivételes tehetség. Amikor igazgató lettem, szerettem volna, ha hozzánk szerződik, és szomorú voltam, hogy végül nem így döntött, de teljes mértékben megértem, ha nem tud elszakadni. Így vendégművészként a csapatunk része. A párnaember tehát az első, és remélem, nem az utolsó alkalom.

3. Miért tartod fontosnak a vendéjátékokat?

A színésznék szerintem nagyon fontos, hogy ki tudjon repülni más környezetbe, más színházakba az anyaszínházából. Jőmagam is sok helyen játszottam, és ezeket a lehetőségeket szakmailag és emberileg is izgalmasnak élem meg. Egy vendéjáték sok egyeztetést igényel, s szervezés szempontjából nagyon nyitott intézmény vagyunk. Büszke vagyok rá, hogy más színházba, filmbe, sorozatba hívják a Radnóti színészeket.

4. Számodra mi volt a legemlékezetesebb vendég szerep?

Amikor Pécsre kellett jönnöm O'Neill az Utazás az éjszakába című darabja kapcsán. Koprodukcióban készült a Budapesti Kamara és a Pécsi Nemzeti Színház között Balikó Tamás igazgatása alatt. Ez nekem személyesen azért is volt érdekes, hiszen hosszabb időre el

kellett jönnöm otthonról. Hirtelen lett a szuverén idóm, amit csak magamra fordíthattam. Imádtam a vonatokat Budapest és Pécs között, mert ezeknek mindig megvolt a maga szertartása. Mind-egy, hogy olvastam vagy csak bámultam a mezélen tájat.

5. Ebben a darabban Balikó Tamás a partnered is volt, s a pécsi előadás nagy sikerrel futott.

Igen, és el kell mondanom, hogy Tamás mind szakmailag, mind emberileg nagyon hiányzik. Miért van az, hogy ezek a fontos férfiak, ezek a nagyszerű színpadi társak ilyen korán hagynak itt bennünket?

6. Amikor pályáztál a Radnóti igazgatói székére, volt konkrét elképzelésed, hogyan fogod összeilleszteni a színházi és igazgatói pályát, vagy lecserelni előbbt az utóbbira?

Színésznék lenni számomra semmivel sem csereszabatos hivatás, a létem egyik értelme. Színésznő vagyok. A színészet olyan számomra, mint az oxigén. Új terület számomra, egy felelősségteljes foglalkozás. Remélem, hogy színész mivoltom erősíti az igazgatóként történő megfelelést, és az igazgatói lét nem gyengíti a színésznői teljesítményem. Talán ez a legfontosabb megfigyelésem.

7. Tudatosan készültél rá? Nehéz lehet két évtized után színészből vezetővé előlépni.

Nagyon támogató és bátorító volt a légkör, talán ennek köszönhető, hogy végül ténylegesen pályáztam is. Némi túlzással mások előbb gondoltak az igazgatóságomra, mint én magam.

8. Több interjúban nagy jelentőséget kap a nőiség. A színpadon nagyon erős, a szó szoros értelmében női karaktereket, nagybetűs nőket jelenítesz meg. Igazgatóként hogy éreztél, mi a szerepe a női nemnek a vezetői létben?

Nem gondolom, hogy ez gender kérdés lenne. Inkább személyiség és jellem kérdése is. Vezetőként nem könnyű megfelelni, de inkább

Kováts Adél
a Vígy villamosa című előadásban
Fotó: Dömötör Dániel

az ezzel járó magányos helyzetek azok, amelyek sok embernek nehézséget jelenthetnek. Bevallom nekem is. Le kell vonni a tanulságokat, következtetéseket. Nyilván új tapasztalatot jelent nekem is a másokkal való kommunikációban, ahogy reagálnak a dolgaimra, vagy én hogyan reagálok másokra. Szeretném jól csinálni, ezért a pozitív és negatív visszacsatolásra egyaránt szükségem van. Igazgatóként felelősséget vállaltam egész társulatért, akinek csak egy része van a kirakatban, de hogy az egész Radnóti működjön, azon négyszer annyi ember dolgozik nap mint nap.

B.R. *Egy generációnyi ideje vagy már a Radnótiban, jövőre lesz 25 éve.*

Tegnap voltam egy találkozón, ahol különböző vállalatok képviselői előtt beszéltem vezetői tapasztalataimról. Megkértem, hogy tegye fel a kezét, aki legalább 20 éve egy helyen dolgozik. Egyvalaki jelentkezett csak. Nem annyira gyakori ma már, hogy valaki ennyi időt töltsön egy helyen, de nem is példa nélküli, s mindegy, hogy a színházat vagy más munkahelyet veszel alapul. A 60-as években a világ 500 legnagyobb vállalatának átlagéletkora 62 volt, ma 18 év, 2025-re 15 lesz. Az egészséges fluktuáció kell, bár sok esetben a váltás egzisztenciális kérdés.

B.R. *Számon tartod, hogy mennyi szereped volt eddig összesen?*

Nem igazán.

B.R. *De mégis, ha tippelni kellene.*

Úgy 130 körül talán.

B.R. *Igyekeztem összeszámolni: több mint száz színházi, félszáz film, plusz sorozat szerepek. Kéttucat szakmai elismerés, köztük a Kossuth- és a Jászai-díj.*

Amíg fiatalabb voltam, simán három-négy bemutatóm volt az évadban. Soha nem tartottam magam egy mindenre éhes színész nőnek, egyszerűen így alakult. És elég hamar megtanultam nemet mondani. Az igazgatóságom első évében nem próbáltam új szerepet. Idén két bemutatóm volt. Ez egy maximálisan gyakorló szakma, s rám abszolút terapeutikus hatással van. Szükségem van a színészetre!

B.R. *Mi az, amire nagyon büszke vagy az elmúlt időszakból?*

Nagyon célzott és tudatos kommunikációt építettünk fel a Radnótiban, proaktívak vagyunk, s úgy látom, ennek következtében a közönségünk is aktívabb lett. Muszáj láttatni magunkat, kihasználni az internet nyújtotta lehetőségeket, nagyon okos PR-t és kommunikációt folytatni. Szükségünk van a nézőre, és én hiszek abban, hogy a közönséggel meg kell osztani gondolatokat, információkat, nemcsak elvárásokat megfogalmazni.

B.R. *S hogyan látod, működik, értékeli ezt a közönségetek?*

A Radnótinak mindig is erős közönsége volt, jól körülhatárolható, kiforrott ízléssel és színházi igényvel. De nem ér ott véget a munka, hogy jó, tartalmas és erős darabokat kínáljak. Mindamelllett én úgy látom, az elmúlt öt évben többen járnak a színházakba. Újra felfedezték a színházat, miután kiábrándultak a TV-s felhozatalból, a kiüresedett közéletből. Pozitív vagyok a jövőt illetően, hiszen addig van és lesz közönség, amíg születnek ilyen tartalmas előadások. S addig a színház sem halhat meg.

Vágy villamosa című előadásban
partnere Pál András

Fotó: Dömölky Dániel

